

Helle Klein: Predikan i Svenska Kyrkan i Paris

Talare

Helle Klein
Journalist, präst

Datum

1 februari 2015

Plats

Svenska Kyrkan i Paris

Om man läser Bibeln, både de hebreiska skrifterna som vi har gemensamt med våra judiska syskon, och nya testamentet så är det vanligast förekommande uppmaningen från Gud: Var inte rädd!

Barmhärtighetens Gud, inte tyranniets, möter oss med den tillit som skapar världen. Där kärlek råder finns inte rädsla.

Bibeltexten vi nyss hörde är hämtad ur Salomos vishet – i både Bibeln och Koranen berättas det om Salomo – Salomos knut är en utsmyckning som förekommer i kristen, judisk och islamsk kultur – den symboliserar visheten, endast visa människor har förmåga att lösa svåra problem – faktum är att vi digitaliserade medborgare kan känna igen Salomos knut i kommandotecknet på Macens tangentbord. Nästa gång vi trycker ned tangenten kan vi tänka på vår gemensamma vishetstradition inom judendom, kristendom och islam.

(Ja, även PC-användare kan vara visa)

I dagens text brister Salomo ut i lovsång åt Gud som alltings skapare: Gud älskar sin skapelse. Gud är livets Gud. Och Gud älskar allt levande.

Här finns det universella perspektivet – om alltings sammanhang, om att vi hör ihop, om kärleken till jorden, människan, djuren och naturen. Och Gud såg att det var gott, som det står i en av skapelseberättelserna. Gud såg inte att det var kristet eller svenskt eller västerländskt eller homogent. Nej, Gud såg att det var gott och Guds skapelse är mångfalden.

Gud skapar ständigt. Varje människa är Guds avbild. Att älska Gud kan därför aldrig innebära att förakta det mänskliga. Den som säger sig älska Gud kan inte

samtidigt hata juden, hata muslimen eller den romska tiggaren. Inför Gud är vi alla minoriteter.

Salomo-texten är en befriande lovsång till livets myllrande mångfald och en motståndsytttring i människoföraktets tid!

I vår tid växer hatet och människovärdet står på spel. Aldrig tidigare sen andra världskriget har så många nazistiska och fascistiska rörelser mobiliserat så starkt som nu runtom i Europa. Vi ser hur religiös och politisk extremism växer i styrka. Hatets lakejer vill skapa splittring och oro. Hatarna vill att vi ska bli rädda. I rädslans kultur växer inskränktheten och hatet mot den Andre och den onda cirkeln blir ett faktum.

Men Livets Gud ropar till oss och vårt liv är att svara – Livets Gud kallar oss till tjänst.

Som kristna har vi ett uppdrag att ställa oss på livets sida tillsammans med alla andra goda krafter och aldrig någonsin sjunga med i hatets kör. Rasismen och fanatismen förkunnar särskiljandet: grupp ställs mot grupp, onda mot goda, vänner mot fiender, vi mot dem. Men Kristus manar oss att se Gud i vår nästa.

Vi hör ihop – vi är bara människor och vi är kallade att älska och leva tillsammans.

Den trosbekännelse vi varje söndag proklamerar i kyrkorna: att Gud är skaparen – hela världens, ja alla människors Gud inte bara de kristnas – är kanske den viktigaste proklamation vi har att uttala i kyrkan i dag när gränspoliserna håller på att ta över inom religion och politik.

Och i nattvardens innerliga mysterium upprepas löftet: Ett enda bröd, en enda mänsklighet. Det var också denna ”det djupast mänskligas enhet” som manifesterades i miljonmannamarschen här i Paris där människor tågade sida vid sida och vägrade låta hatet segra.

För många år sedan sändes en radiopjäs av den danske författaren Benny Andersen om Orfeus och Euridike. I den gamla grekiska myten berättas att Orfeus hämtar upp sin älskade Euridike från dödsriket och som får lov att ha henne levande hos sig ifall hon inte vänder bort ansiktet från honom när de

stiger upp från dödens rike.

Benny Andersen hade förlagt myten till vår tids Europa. Orfeus heter Orfeus Jensen, han är författare och har varit i Sverige och arbetat med en bok. Nu ska han tillbaka hem till familjen men när han kommer till färjan i Malmö (fanns ingen bro på den tiden) så får han veta att den har lagts ned. Och sen blir det ännu värre: Danmark har lagts ned. Det blev helt enkelt för dyrt för EU med de stora valutaunderskotten (kan tänka på Grekland och Spanien i dag). Man lade ner ett helt land där majoriteten hade blivit arbetslösa – och i stället skickade man runt danskarna från land till land som främmande arbetskraft. Orfeus letar efter sin Euridike i det sociala kaosets Europa.

Radiopjäsen innehöll en genomgående dikt om Orfeus och Euridike – eller snarare om kärleken och döden. Kommer hon att leva i ljuset eller ska hon förbli i mörkret?

”Skilj dig från mörkret och ta parti.

Du är det ljus du kan sprida.

Visa mig ditt ansikte innan allt är förbi –

Så är vi båda närvarande.”

På några rader har den danske författaren Benny Andersen formulerat Guds kallelse till oss: skilj dig från mörkret – ta parti. Du är det ljus du kan sprida!

Döden är där vi vänder bort ansiktet från varandra, från Livet självt. Men gång på gång visar Jesus att Kärleken är starkare än döden. Att älska är att se och hämta upp sin älskade ur dödsriket.

Också vår värld, vårt samhälle behöver älskas tillbaka till Livet. I en tid när död och destruktion råder, när långfredagsmörkret sänker sig, när hatets krafter vill skrämja till tystnad behöver vår kyrka bli en mylla för modet, där vi får kraft att försöka öka kärlekens makt på jorden.

Herren vänder sitt ansikte till dig och kallar dig att stå på livets sida. Också när det är som svårast, när vi nästan håller på att ge upp, då ljuder credot formulerat

i våra olika traditioner från Moses, Jesus och Mohammed men där Guds röst ropar: Var inte rädd. Du är älskad och kallad att älska.

Taggar

2010-tal, 2015, Kvinna, Predikan

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/helle-klein-predikan-i-svenska-kyrkan-i-paris>